

חלק רביעי

תֵּבַת אוֹצָר

חלק ראשון // זְמַן מִשְׂחָק

מאגר משחקים למעברים, למפגש מנחה או מפגש ביניים

משחקי הכרות

- **תחזרו אחרי:** כל אחד אומר את שמו ושאר הילדים חוזרים אחריו. בכל פעם משנים את הדרך בה אומרים את השם: מהר, לאט, חזק, חלש.

עוד דרך לשחק את המשחק עם כלי נגינה: כל ילד בתורו צריך להקיש בדרך אחרת או בקצב אחר ושאר הילדים חוזרים אחריו. אפשרות נוספת לשחק את המשחק עם תנועה: כל ילד בתורו צריך לומר את שמו בצרוף תנועה. שאר הילדים חוזרים על שמו ועל התנועה.

- **אומרים שלום:** הילדים מסתובבים במפגש כאשר מושמעת מוזיקה או לחלופין המחנך מקיש בכלי נגינה בקצב קבוע. כאשר המוזיקה נפסקת אומרים שם של אחד הילדים וכל הילדים צריכים להושיט יד לכיוונו ולברך אותו.
- **שרשרת השמות:** ניתן לשחק ברמות קושי שונות. כל שלושה-חמישה ילדים עומדים בטור/מעגל. כל ילד אומר את השמות של הילדים שלפניו.
- **שמי מוביל:** קבוצת ילדים (חמישה-שישה) עומדת בטור. ילד ראשון מוביל, מסתובב בחדר וכולם קוראים בשמו. בסימן של הגננת הילד הראשון הולך לסוף הטור, וכן הלאה.
- **הבקבוק המסתובב:** ילד אחד מסובב בקבוק, מי שהפקק פנה אליו אומרים את שמו והוא בא לסובב. אפשרי גם עם חפץ אחר כמו גלגול כדור.
- **חלוקה להברות:** מחלקים את השמות להברות, במחיאת כף או בטפיחה על הברכיים.
- **עמוד-שב:** כמו בדומינו ראלי, אומרים לפי סדר את השם ועומדים. האחרון אומר את השם ויושב ואז לפי סדר אומרים את השם ומתיישבים.
- **כף-סיפור:** מספרים סיפור בו משולבים כל השמות של ילדי הגן או הקבוצה. מי ששומע את שמו מוחא כף.
- **משחק זיכרון** של תמונות ושמות של ילדי הגן.

משחקי חברה נוספים

- **גמד גמד ביער**/ טוק טוק מי אני ומה שמי (כאשר הילדים כבר מכירים את שמות חבריהם ואת קולם).
- להעביר את התוף מבלי שהוא משמיע קול.
- **משחק הכיסאות** (עם או בלי מפסידים) בלי מפסידים מוציאים כסא אבל הילדים צריכים לדאוג שכולם יושבים בכל זאת....בצורה זו יש להקפיד שלא יהיו יותר מחמישה ילדים במשחק.
- **המלך אמר:** אחד הילדים הוא המלך או המלכה. רק כאשר הוא אומר "המלך אמר" על הילדים לעשות תנועות\להשמיע קולות שהוא אומר. אם לא השתמש במילים "המלך אמר" אין לעשות את הפעולה.
- **חם קר:** התמצאות במרחב הגן: ראשית אחד המשתתפים יוצא מהחדר. לאחר מכן מחביאים חפץ מסויים. המשתתף שיצא צריך למצוא את החפץ לפי הרמזים שנותנים לו המשתתפים. זה יכול להעשות באמצעות קצב מסויים- כשמתקרב מגבירים את הקצב או את הקול ושמתרחק ממניכים. או באמצעות האמירה חם- קר. חם קרוב וקר מתרחק.

משחקים לפיתוח החשיבה

שאילת שאלות על ידי ילדים הינה אחת הדרכים לפתח חשיבה אצל ילדים בגיל הרך.

בכל אחד מהמשחקים הבאים חשוב לאפשר לילדים לשאול שאלות וגם ללמד אותם אסטרטגיה כיצד לשאול שאלות שיסייעו לי לגלות את התשובה.

- **מה חסר בגננו הנחמד-** מביאים חפצים שונים (כמה? תלוי בגיל הילדים. אפשר להתחיל משלושה חפצים ולעלות את רמת הקושי). מציגים אותם לילדים ומוודאים שהם מכירים את שמותיהם. בוחרים שני ילדים למשחק: אחד יוצא או שמכסים את עיניו, והשני מחביא את אחד החפצים. הילד שיצא צריך לחשוב איזה חפץ נלקח. ניתן לסייע לו באמצעות שאלות של כן ולא.
- **מה יוצא דופן / מה דומה -** חפצים שונים. אפשר גם באופן אקראי. ומבקשים מהילדים לחשוב מה יוצא דופן או לחלופין מה דומה בין החפצים.
- **אני חושב על...משחק חידות -** אחד הילדים או אחד מאנשי הצוות חושב על חפץ או ילד שנמצאים בגן. הילדים צריכים לשאול שאלות שמתארות את החפץ ומקבלים תשובות של כן ולא.
- **משחק הניחושים -** מביאים חפצים שונים ומוודאים שהילדים מכירים אותם בשמותיהם. מכסים את העיניו של אחד הילדים ונותנים בידו חפץ. הילד צריך לנחש מה החפץ שהוא מחזיק ביד באמצעות שאר החושים: שמיעה, מישוש, הרחה וטעימה (אם הבאתם משהו שניתן לאכול). אפשר בכל פעם להוסיף חוש שאסור להשתמש בו. למשל אסור לגעת ולראות, רק להריח....
- **זה הסוד שלי -** מכינים קופסא יפה ומניחים בתוכה חפץ. זה יכול להיות חפץ שהגננת הביאה או חפץ שאחד הילדים הביא מהבית. הילדים צריכים לשאול שאלות ולנסות לנחש מה החפץ.
- **משחקי דימיון -** דרך נוספת לפתח חשיבה היא באמצעות פיתוח הדמיון: מה עוד אפשר לעשות עם...משחק דמיוני בו נותנים לחפצים מוכרים שימושים חדשים. בוחרים חפץ, למשל מקל של מטאטא. מזמינים את אחד הילדים להציג בפנטומימה מה עוד המקל יכול להיות? שאר הילדים מנחשים מה השימוש החדש...

משחקים להכרת אותיות, שמות ומספרים:

- מכינים מראש אותיות/ שמות הילדים/ מספרים גדולים (גודל של חצי בריסטול).
- מבקשים מהילדים לזהות אותיות/ שמות/ מספרים באמצעות משחק: משמיעים מוזיקה וכשהיא עוצרת צריך לעמוד על האות/ שם/ מספר... ניתן לחשב כך גם חישובים פשוטים, לחבר מילים, כאשר בכל פעם לוקחים אות אחת....
- **איך אומרים בעברית הוא והיא?**

> הוא יפה והיא.... > הוא גדול והיא....

> הם קטנים והן.... > עוד בנושא: יחיד רבים/זכר ונקבה/הפכים

- **משחק זיכרון ענק-** יכול לשמש ללמידת נושאים, אותיות, מספרים, שמות הילדים. משחק לכל הגן.

מכינים מראש קלפים בגודל של חצי בריסטול . בכל פעם מזמינים שני ילדים לשחק. כל ילד מרים קלף אחד. הילדים יכולים להתייעץ בניהם לפני שהם מרימים את הקלפים.

- **משחק זיכרון של חפצים:**

> מה צריך: חפצים קטנים שיש שניים מכל דבר, למשל חיות משחק קטנות, קוביות צבעוניות, צלחות חד פעמיות.

> מה עושים: מפזרים את החפצים ומכסים אותם בצלחות חד פעמיות. צריך להפוך בכל פעם צלחת אחת.

> אפשרות ב: לצייר או להדביק על הצלחת תמונה של התוכן הנלמד, אותיות, מספרים, או מדבקות גדולות של צבע. אפשר גם להכין משחק התאמה בין מספר לכמות וכו'.

- **משחקי אצבעות:** ממליצה בכל לב ללמוד משחקי אצבעות פשוטים. משחקי אצבעות ניתן ללמוד דרך האינטרנט בערוץ יוטיוב, או לקנות דיסקים.

סיפורים לתחילת שנה

- תגידי איך קוראים לך / נירה הראל
- הארנב ממושי / שלומית אסיף
- פיץ מוצא חברים / נעמי בן גור
- גן הבובים / אסנת ישפה
- למה לימה רוצה את אמא / אנה דיודני
- ליאור בכה כשאמא הלכה / שולה מודן
- צנצנת הדמעות של דביר / מזל סבנר
- אמא נשארת בגן / דקלה קידר
- היום הראשון בגן / רינה שליין
- חן צחקה בגן / גליה קורח שגב

רשימת ציוד כללית

מומלץ לסמן ✔ ליד כל קניה, במקומות הריקים ניתן להוסיף ציוד נוסף:

דפים 4A		צבעי מים		מהדק	
דפים 3A		מכחולים דקים ועבים		סיכות מהדק	
בריסטולים לבנים		צבעי אצבעות		נייר דבק, דק ועבה	
בריסטולים שחורים		צבעי פנדה		נעצים	
בריסטולים צבעוניים		צבעים רגילים		דבק חם	
דפים צבעוניים		טושים עבים		אקדח סיכות	
דבק פלסטי		טושים דקים		סקוטש (זכר ונקבה)	
דבק סטיק		טושים לא נמחקים		מספרים גדולים	
מריות		פלסטלינה בצבעים שונים		מספרים לילדים	
עפרונות צבעוניים		מכונת למינציה		בצק ליצירה	
עפרונות רגילים		דפי למינציה		צורות לבצק	
מחקים		סרגל ארוך		מערוכים	
מחדדים		סרגלים קצרים		מחורר	
צבעי גואש- צבעי היסוד: כחול, אדום, צהוב, שחור, לבן		טוש כסף וזהב		סליל סרט מתנה	
מדבקות לבנות מרובעות		מחוררים בצורות			
מדבקות צבעוניות בגדלים שונים		סלסלות למיון			

ציוד נוסף אפשרי ליצירה

מקלות ארטיק בגדלים שונים		סול		אבני פסיפס	
גפרורים טבעי\צבעוני		חיתוכי סול		כדורי קלקר	
מנקה מקטרות		נייר קרפ		נייר דבק, דק ועבה	
שיפודים		נייר צלופן			
נעצים		עיניים זזות			

ציוד מחומרים ממוחזרים שניתן ורצוי לאסוף ולהשתמש ליצירה חופשית

קופסאות שונות		מגזינים	
קופסאות של קורנפלקס- ניתן להכין מהם משטחים		עטיפות מתנה	
כפתורים, בדים, חוטים,			

רשימת ציוד לניקיון

נייר טואלט		סבון כלים		מברשת לניקוי אסלה	
נייר לניגוב ידיים		ספוג		פחים קטנים לשירותים	
מתקן לנייר לניגוב ידיים		ספוג הפלא		שקיות אשפה גדולות	
מגב		מטליות שולחן		מגבונים	
מטאטא		דלי		מפות אלבד	
כף אשפה עם ידית ארוכה		סחבה		סינרים לגואש	
סבון ידיים		מטהר אויר		מפות פלסטיק	
סבון לשטיפת רצפה		פח גדול			
סבון לניקוי שירותים		שקיות אשפה קטנות			

שונות

מפות אלבד לבן(לאירועים חגיגים)		כוסות חד פעמי	
קעריות לאיסוף אשפה מהשולחן		קומקום חשמלי	
נטלות לגן דתי		כוסות לשתיה חמה	
כפיות חד פעמי		תיק עזרה ראשונה	